

Metsäalaaan liittyvät tehtävät maakunnissa

Metsäneuvosto
Osastopäällikkö Juha S. Niemelä
22.3.2017

Valtava uudistus

SOTE- ja maakuntauudistus on historiallisen suuri hallinnon uudistus

- Suomeen muodostetaan 18 itsehallinnollista maakuntaa
 - maakunnissa on vaaleilla valittavat valtuustot ja maakuntahallitus
 - valtion tulosohejaus lakkaa
 - maakuntien rahoitus pääosin yleiskatteellisena
 - maakunta järjestää sote- ja muita palveluja, joiden tuottaminen useissa tapauksissa liikelaitoksessa tai yhtiöitettävä
- Valtion aluehallinto eli ELY-keskukset ja aluehallintovirastot lakkautetaan, samoin maakuntien liitot
- Muodostetaan yksi valtakunnallinen valtion lupa- ja valvontavirasto
- Uudistus ei koske metsä- eikä riistataloutta, ei myöskään tutkimuslaitoksia eikä maanmittauslaitosta
 - huolehdittava tiiviistä yhteistyöstä maakuntien kanssa
 - alueellisten metsäohjelmien ja metsäneuvostojen rooli korostuu

Maakunnille siirtyvät tehtävät ja henkilötyövuodet

Ympäristö-
terveydenhuollon
yhteistoiminta-alueita

62 kpl

980–1 000 htv

Lomitus,
kunnallisia
paikallisyksiköitä

44 kpl

4 000 htv

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
organisaatioita

190 kpl

200 000 htv

Pelastus-
laitoksia

22 kpl

5 500 htv

Maaseutu-
hallinto

56 kpl

330 htv

Maakuntien
liittoja

18 kpl

600 htv

ELY-keskuksia

15 kpl

2 100 htv

TE-toimistoja

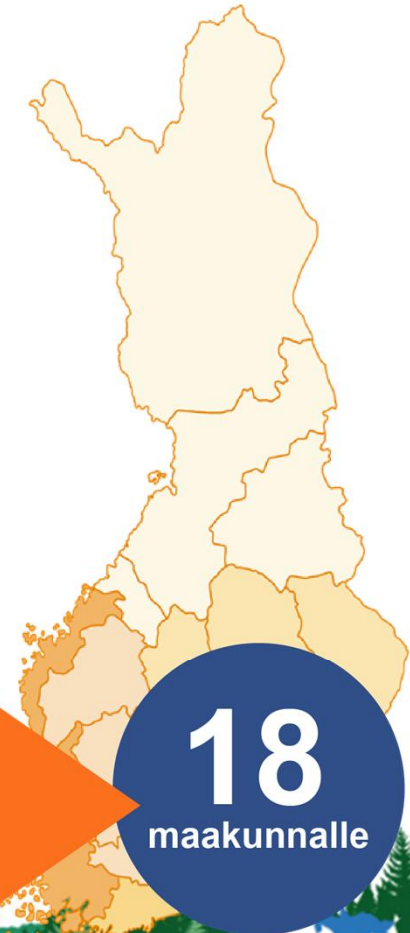
15 kpl

2 800 htv

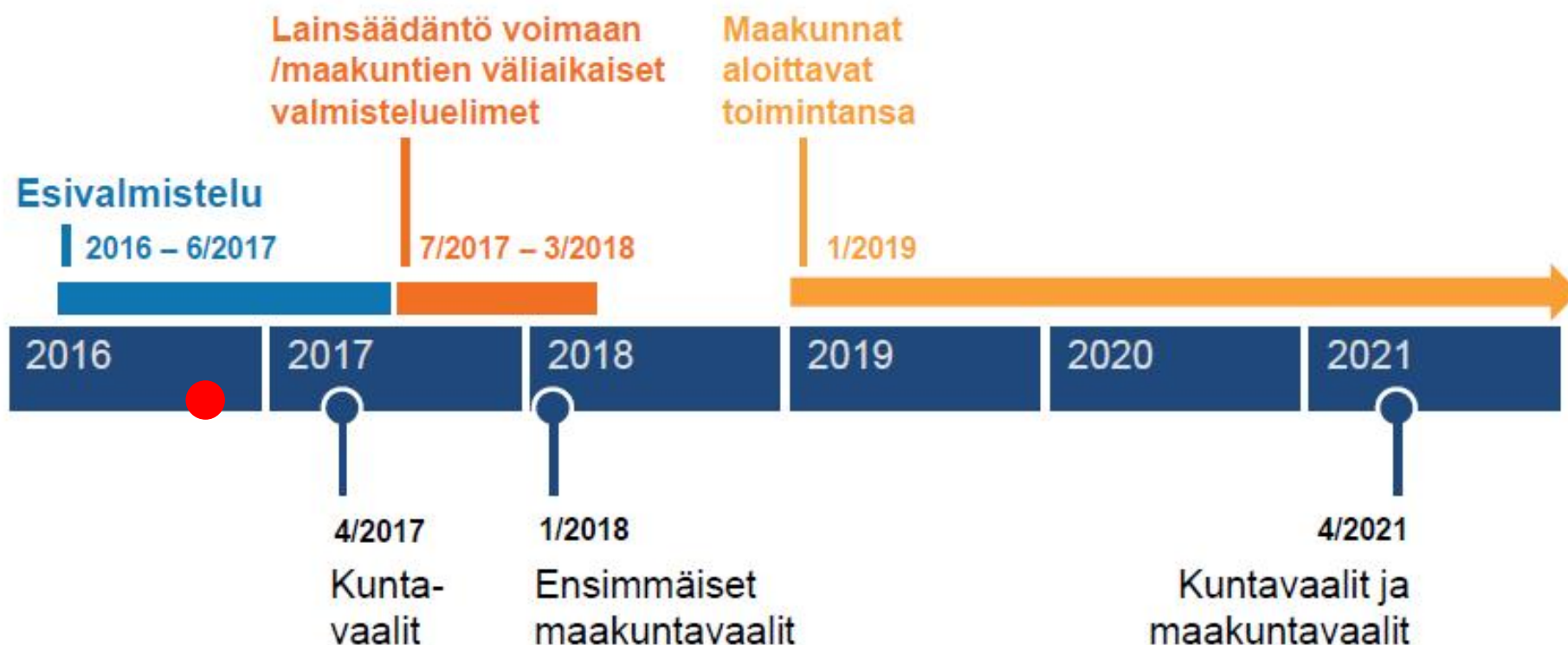
YHTEENSÄ:

yli **400**
organisaatiota

ja **215 000**
henkilötyövuotta

Maakuntaudistuksen aikataulu

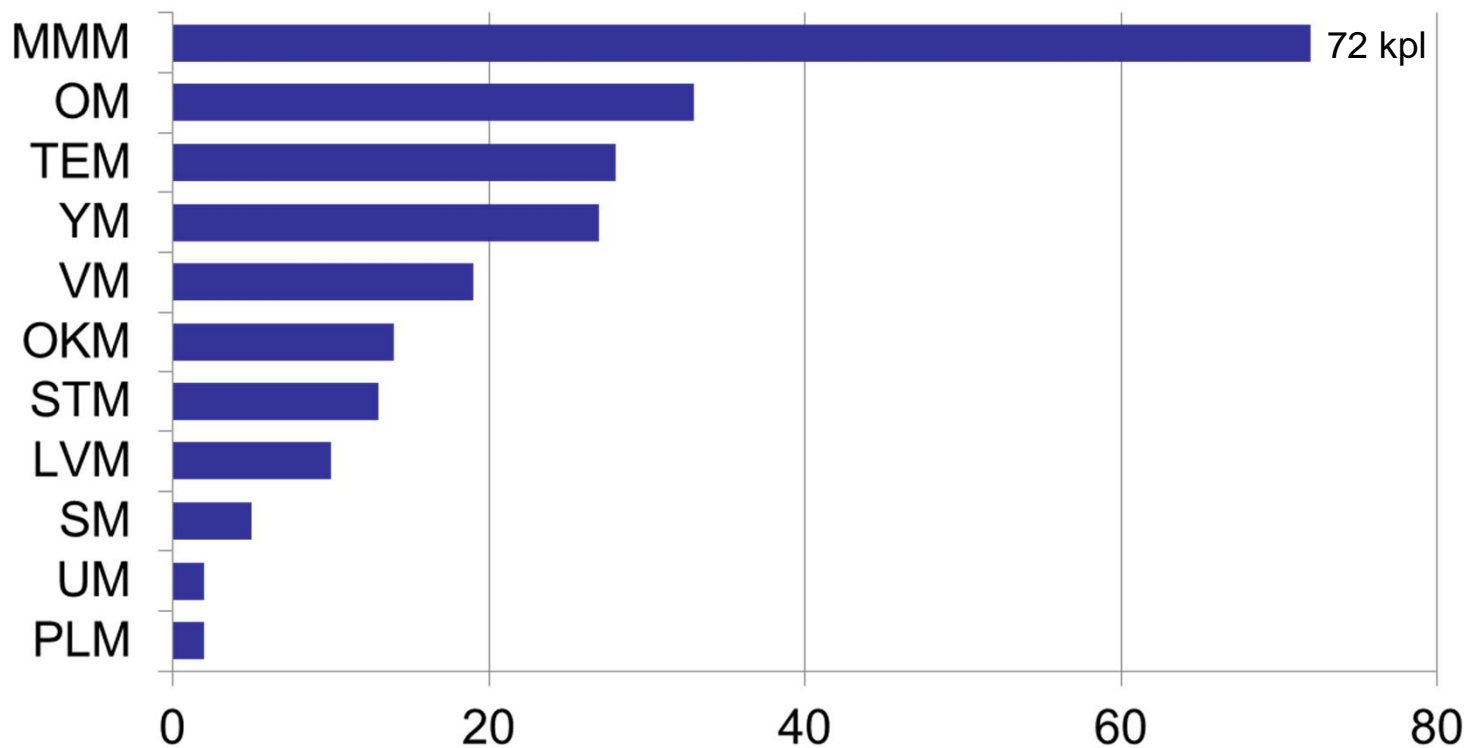

Uudistuksen valmistelun tilannekuva

- 1-lakipaketti annettu eduskunnalle, kuulemiset käynnissä
 - maakuntalaki, sote-laki, rahoituslaki, voimaantulolaki ym.
- 2-lakipaketti tulee lausunnolle huhtikuussa, HE elokuussa
 - substanssilait, muutoksia 1-paketin säädöksiin
- Erilliset maakuntien tehtäviin liittyvät säädökset
 - HE pelastustoimen uudistamisesta annettu
 - luonnos valinnanvapauslaiksi lausunnolla
 - maakuntien rahoituslain täydennys lausunnolla
 - lakiluonnokset alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista lausunnolla
 - liikennetehtäviä koskevat säädökset valmistelussa

Maakuntauudistuksessa muuttuvat säädökset hallinnonaloittain

MMM:n toimialan aluehallinnon ja kuntien tehtävät maakuntiin

- Ruoka- ja luonnonvarasektorin tehtävät siirtyvät aluehallinnosta ja kunnista maakuntiin
- Sektorin tehtävistä yhtenäinen kokonaisuus maakuntiin
- Uudistus koskee näissä tehtävissä lähes 2 000 htv:tä
 - maakunnan kolmanneksi suurin tehtäväkokonaisuus
- Pääosaa tehtävistä hoidetaan jokaisessa maakunnassa
- Luonnonvaratehtävien ja eräiden erityistehtävien hoito on järjestettävä ylimaakunnallisesti
- MMM:n toimialan tehtävien maakuntarahoitus
 - toimintamenomäärärahat sekä erillismäärärahat yleiskatteellisesti; jakoperuste ei vielä selvä
 - EU-kytkentäinen tukirahoitus erillismomenteilla

Siirtyviä tehtäviä (MMM)

- **Maaseudun kehittäminen ml. LEADER-toiminta**
 - Maakunnat ja LEADER-ryhmät tekevät rahoituspäätökset nykyisen ohjelman mukaisesti; kehittämishankkeet ja yritysrahoitus
 - Maksajavirastotehtävät hoidettava huolella
 - Uuteen ohjelmakauteen valmistautuminen alkamassa, kytkeä maakuntastrategiaan
- **Vesivaratehtävät**
 - Vesihuollon edistäminen ja valvontatehtävät
 - Vesistötehtävät esim. tulvariskien hallinta ja hydrologisen tiedon tuottaminen, peruskuivatus ja ojitusasiat
- **Vapaa-ajankalastuksen kehittämiseen sekä kalavarojen hoitoon liittyvät tehtävät**
- **Kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelman 2022 toimeenpano**

Siirtyviä tehtäviä (YM)

- **METSO**
 - METSO:n tunnetuksi tekeminen maanomistajille
 - viestintä, tietopalvelut, hankeyhteistyö mm. yhteistyöverkostohankkeet
 - Yksilöllistä neuvontaa ja neuvottelua
 - Kohteiden soveltuvuus ja rajaaminen, suojelun toteuttamisvaihtoehdot
- **Luonnonsuojelualueiden perustaminen ja hankinta**
 - Maakunta:
 - Arvioi puuston arvoon perustuvan korvauksen tai kohteen kauppasumman.
 - Neuvottelee korvaussopimuksen tai kauppakirjan ehdoista, laatii dokumentit
 - Tekee toteutuneista rauhoituksista ja kaupoista aiheutuvat jälkityöt
 - Siirtää luonnonsuojeluohjelmien ja kaavojen suojeluasiat valtion lupa- ja valvontaviranomaiselle, jos korvauksesta tai kaupasta ei voida sopia tai omistaja vaatii lunastusta
 - Valtion lupa- ja valvontaviranomainen
 - Tekee luonnonsuojelulain mukaisen rauhoituspäätöksen
 - Antaa maakunnalle valtuutuksen kauppakirjan allekirjoittamisesta
 - Vastaa tarvittaessa lunastuksesta ja toimitusmenettelyistä

Siirtyviä tehtäviä (YM)

- **Luonnonsuojelun edistämistehtävät**
- **Maakunnan sisäinen ja ulkoinen konsultointi, tiedottaminen ja viestintä luonnonsuojelutehtävissä, lajien ja luontotyyppien suojelun ja hoidon edistämisessä**
- **Maisemanhoito, maastoliikenne, ulkoilu**
 - maisema-alueet tiedotus, tuki, neuvonta
 - maastoliikennelain yleinen valvonta
 - ulkoilulain ulkoilureittisuunnitelmien vahvistaminen ja ulkoilureittien lakkauttaminen; kunnat tekevät suunnitelmat
- **Life+ - ja Natura - kehittämistehtäviä**

Siirtyviä tehtäviä (TEM)

- VN hyväksyy ministeriöiden valmisteleman aluekehittämisspätöksen, jossa on maakuntien valmistelemat maakuntakohtaiset osat
- Maakuntaohjelma, joka perustuu maakuntastrategiaan
- Yhteistyösopimuksia maakunta+ rahoittavat viranomaiset + muut
- Kasvupalvelut
 - yhteistyö Tekes, Finpro Oy, Finnvera Oyj, Suomen Teollisuussijoitus Oy ja Team Finland, joiden tehtävät valtakunnallisia
 - maakunnalliset kasvupalvelut
 - maakunnalla järjestämisvastuu: palveluiden ja resurssien määrittely, kilpailuttaminen, hyväksyminen ja sopimukset/päätökset tuottajille
 - yrityksillä ja muilla toimijoilla valinnanvapaus järjestämisvastuun mukaisesti hyväksytyistä palveluiden tuottajista

Siirtyviä tehtäviä (TEM)

– maakunnalliset kasvupalvelut (jatkuu)

- lailla säädetään, mitkä palvelut saatavilla kaikissa maakunnissa ml. rekrytointi- ja osaamispalvelut
- kun palvelun saatavuutta ei muutoin ole, maakunnan yhtiö tuottaa
- vastuu yhteensovittamisesta kuntien palveluiden suhteen
- rahoituspäätökset henkilötuista sekä yritystuista, jos > 10 000 euroa
- EU-rahoitteisten ohjelmien rahoituspäätökset

– alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden neuvottelukunta

– alueiden kehittämisen keskustelut

Siirtyviä tehtäviä (LVM)

- **Yksityisteiden avustukset** maakuntien yleiskatteelliseen rahoitukseen, josta voivat harkintansa mukaan avustaa
- **Paikallisteiden ja kantateiden** omistus säilyy valtiolla (LiVi), tienpidon rahoitus LVM:n erillismomentilla, jolta se myönnetään maakunnille
- ELY:ien L-vastuualueiden tienpidon henkilöstö siirtyy maakuntiin, ja LVM toivoo tehtävien hoitamista edelleen keskitettynä neljälle alueelle

Yleisesti tehtävien järjestämisessä tärkeää

- Tavoitteena tehtävien hyvä ja kustannustehokas hoito tasapuolisesti ja yhtenäisesti kaikilla alueilla sekä tarvittaessa ylimaakunnallisesti
 - Osaamisen ja voimavarojen riittävyyden varmistaminen
 - Ylimaakunnallisesti yhteisellä viralla, toimielimellä tai hoitamalla toisen puolesta korvausta vastaan
 - Tasapuolinen ja toimiva palveluverkosto ja riittävä alueellinen läsnäolo
 - Asiakaspalvelun ja hallinnon prosessien kehittäminen sähköisiksi, substanssietojärjestelmät yhtenäiset
- Vuorovaikutuksen ja ohjauksen keinoja ministeriöiden ja maakuntien välillä:
 - säädösohjaus, julkisen talouden suunnitelma, valtion talousarvio, substanssistrategiat, neuvottelumenettelyt
- Maakunnilla on vastuu tehtävien hoidosta, tarvittavista voimavaroista, riskienhallinnasta ja seuraamuksista

Kiitos!

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

